

ВОДИЧ КА ОДРЖИВИМ ЗЕЛЕНИМ ПОВРШИНАМА

Београд

www.beograd.rs

Град Београд
Секретаријат
за заштиту
животне средине

Удружење
пејзажних
архитеката
Србије

Публикацију реализовали:

Весна Шабановић
Анђелка Јевтовић
Бранислава Милићевић
Нада Јаџић
Љиљана Тубић
Биљана Гламочић
Душан Тодоровић
Драган Вујичић
Урош Брзаковић
Андреја Тутунџић

*Графички дизајн и
дизајн маскоте Публикације:*

Милош Станојевић
Фотографије:
са реализованих
објеката чланова УПАС

Београд 2014.

Публикацију издаје:

Удружење пејзажних архитеката Србије
(УПАС)

Штампа:

Агенција за услугу штампе
Љубинка Вукосављевић ПР
Београд

Тираж: 2.000 примерака
ISBN 978-86-86137-06-7

У оквиру пројекта „Београду с љубављу“
израду Публикације финансира:

Град Београд
Секретаријат за заштиту животне средине

CIP – каталогизација у публикацији
Народна библиотека Србије, Београд
712.2 (035)

ВОДИЧ ка одрживим зеленим површинама
/ Весна Шабановић ... [и др.]. - Београд :
Удружење пејзажних архитеката Србије (УПАС),
2014

(Београд : Агенција за услугу штампе
Љубинка Вукосављевић ПР). - 48 стр. : илустр. ;
20 x 20 cm

"У оквиру пројекта 'Београду с љубављу'."

Тираж 2.000. -
Библиографија: стр. 40-41.

ISBN 978-86-86137-06-7

1. Шабановић, Весна, 1968- [аутор]
а) Градови - Зеленило – Водичи

COBISS.SR-ID 211250188

Весна Шабановић • Анђелка Јевтовић • Бранислава Милићевић •
Нада Јаџић • Љиљана Тубић • Биљана Гламочић • Душан Тодоровић •
Драган Вујичић • Урош Брзаковић • Андреја Тутунџић

ВОДИЧ КА ОДРЖИВИМ ЗЕЛЕНИМ ПОВРШИНАМА

Град Београд
Секретаријат
за заштиту
животне средине

Удружење
пејзажних
архитеката
Србије

САДРЖАЈ

1. УВОД	5
2. ПОЈАМ ЗЕЛЕНЕ ПОВРШИНЕ	8
3. ПРИКУПЉАЊЕ ОСНОВНИХ ИНФОРМАЦИЈА	9
3.1. Провера имовинско правних односа и намене парцеле	9
3.1.1. Ако је површина јавна	11
3.1.2. Ако је површина приватна	11
3.2. Намена површине	12
4. ИЗРАДА ТЕХНИЧКЕ ДОКУМЕНТАЦИЈЕ — ПРОЈЕКТА	13
4.1. Зашто је потребно израдити пројекат?	13
4.2. Ниво разраде пројекта	14
4.3. Улазна документација за пројекат зеленог простора	15
4.4. Дефинисање пројектног задатка	15
4.5. Пројектант — коме се обратити за израду пројекта?	17
4.6. Очекивани садржај пројекта	20
5. ПРИМЕНА СТАНДАРДА	24
5.1. Шта је стандард?	24
5.2. Који стандарди се односе и могу се примењивати у области пејзажног уређења?	24
6. СТРУКТУРА ПОТЕНЦИЈАЛНИХ ТРОШКОВА	28
7. ПРОЦЕС ИЗГРАДЊЕ	29
7.1. Пријава радова	31
7.2. Обележавање и обезбеђивање локације	31
7.3. Изградња зелене површине	32
7.4. Надзор над извођењем радова	32
7.5. Примопредаја уређене зелене површине	33
8. ПРОЦЕС ОДРЖАВАЊА	36
9. ЧЕК ЛИСТА ПРИЛИКОМ ПЛАНИРАЊА ИЗГРАДЊЕ ИЛИ УРЕЂЕЊА ЗЕЛЕНЕ ПОВРШИНЕ	39
10. РЕФЕРЕНЦЕ	40

1. УВОД

Удружење пејзажних архитеката Србије (УПАС) је приступило изради Водича ка одрживим зеленим површинама са циљем да се направи једноставно и практично упутство, које дефинише како да се од неуређене градске површине створи уређен и функционалан озелењени простор. Водич је конципиран ка усвајању општих принципа добре праксе и намењен је правним и физичким лицима (организацијама цивилног друштва, друштвено одговорним компанијама, локалним самоуправама, институцијама али и појединци) који желе да унапреде своју околину кроз реализацију пројеката изградње и уређења зелених површина.

Иако област уређења и одржавања зелених површина није у потпуности регулисана,

јер у Републици Србији још увек не постоји јединствен Закон о зеленилу, постојеће законодавство прописује низ процедура које морају бити поштоване током процеса планирања, пројектовања, изградње, одржавања и управљања зелених површина. Због тога ова публикација има сврху да на једноставан и сведен начин, кроз конкретне примере, прикаже све неопходне кораке за успостављање одрживе зелене површине.

Удружење пејзажних архитеката Србије (УПАС) је приступило изради Водича ка одрживим зеленим површинама са циљем да се направи једноставно и практично упутство, које дефинише како да се од неуређене градске површине створи уређен и функционалан озелењени простор.

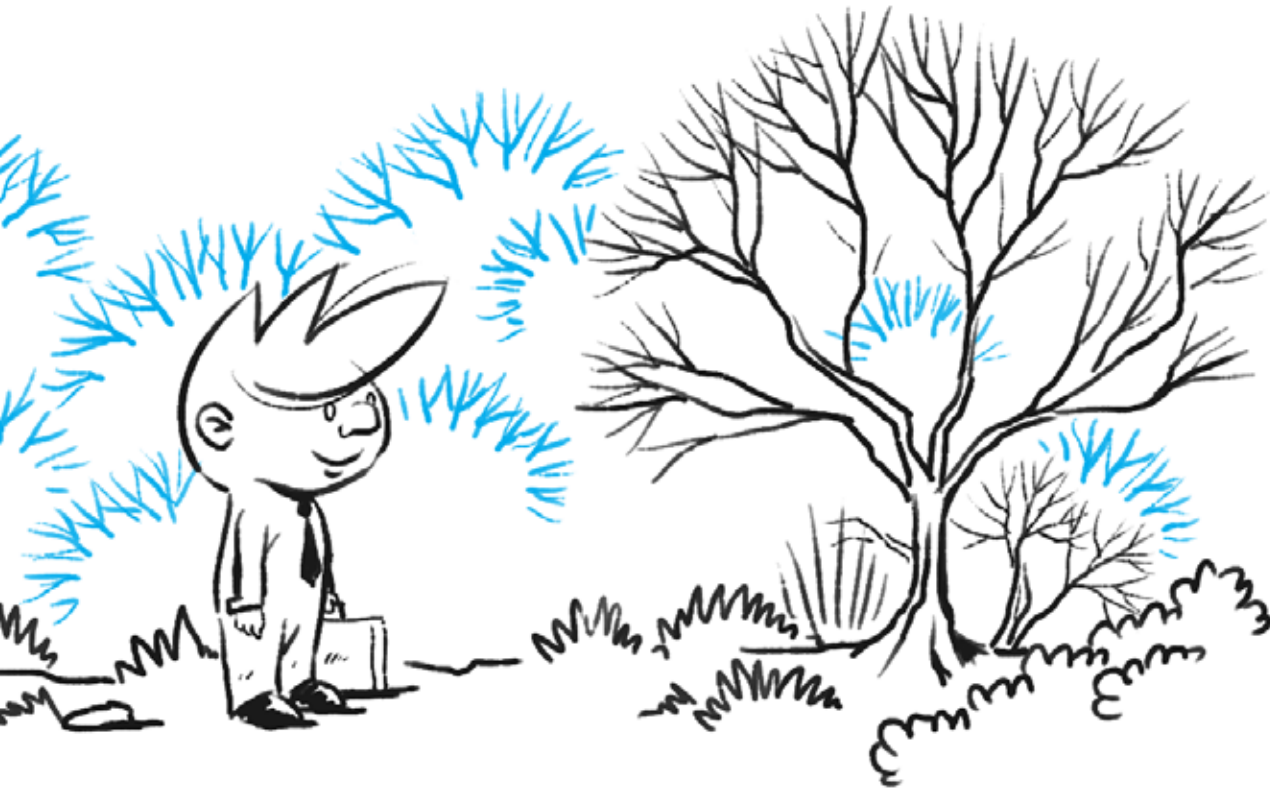
Удружење пејзажних архитеката Србије, као струковно удружење, израдом Водича ка одрживим зеленим површинама пружа могућност свим заинтересованим странама да на једном месту добију основне информације о процесима уређења и одржавања зелених површина. Тиме се ствара предуслов за одрживо управљање

зеленим површинама као добром од општег интереса, на начин и у обиму у којем се трајно одржавају и унапређују њихове општекорисне функције (виталност, еколошке, економске, естетске, културолошке и социјалне функције, биолошка разноврсност и ублажавање негативних последица климатских промена).

Израду Водича као одрживим зеленим површинама је подржао Секретаријат за заштиту животне средине града Београда у оквиру пројекта «Београду с љубављу» који реализују удружења у области заштите животне средине за 2014. годину на територији града Београд.

Израдом Водича као одрживим зеленим површинама пружа могућност свим заинтересованим странама да на једном месту добију основне информације о процесима уређења и одржавања зелених површина. Тиме се ствара предуслов за одрживо управљање зеленим површинама као добром од општег интереса.

2. ПОЈАМ ЗЕЛЕНЕ ПОВРШИНЕ

Зелена површина је уређен или неуређен део отвореног простора града у којем су присутни природни елементи (биљке, вода и земљиште) који заједно са грађевинским елементима, опремом и инсталацијама чине физичку, техничко-технолошку и биотехничку целину. Зелена површина представља простор за станиште флоре и фауне, у коме се одвијају рекреативне активности становништва, и чије присуство утиче на квалитет животне средине.

* (деталније објашњење појма зелене површине налази се у Генералном плану Београда 2012. год.)

3. ПРИКУПЉАЊЕ ОСНОВНИХ ИНФОРМАЦИЈА

Пре отпочињања изградње и уређења зелене површине, неопходно је да инвеститор спроведе низ активности које се односе на проверу имовинског и правног статуса конкретног простора, као и намену површине.

Неопходно је да инвеститор спроведе низ активности које се односе на проверу имовинског и правног статуса конкретног простора, као и намену површине.

3.1. ПРОВЕРА ИМОВИНСКО ПРАВНИХ ОДНОСА И НАМЕНЕ ПАРЦЕЛЕ

Власништво над одређеном површином је потребно проверити у Републичком геодетском заводу, а то се може обавити и претраживањем базе података уз помоћ Интернет сервиса Web апликације “KnWeb” — <http://katastar.rgz.gov.rs/KnWebPublic/>, која представља централну

Уколико није решен имовинско–правни део, није могуће добити ни локацијску, а ни грађевинску дозволу.

Потребно је добити Информацију о локацији.

ажурирану базу података катастра непокретности у Србији. Основни циљ апликације “KnWeb” је да омогући грађанима и правним субјектима да бесплатно и без чекања изврше увид у податке о власништву. Уколико није решен имовинско–правни део, није могуће добити ни локацијску, а ни грађевинску дозволу.

У циљу добијања потпуне информације о парцели на којој се планира изградња зелене површине потребно је добити Информацију о локацији. Захтев се подноси Секретаријату за урбанизам и грађевинске послове града Београда, Краљице Марије 1/VIII-X .Образац захтева за издавање информације о локацији се може преузети на <http://www.beograd.rs/download.php/documents/3.%20Informolokaciji2013.pdf> . Уз захтев је потребно приложити копију плана катастарске парцеле, не старију од шест месеци, издату од стране Републичког геодетског завода, Службе за катастар непокретности.

Износ таксе и број уплатног рачуна за Информацију о локацији се могу видети на: <http://www.beograd.rs/download.php/documents/taksenetarife2014.pdf>

НАПОМЕНА: Издавање информације о локацији за градске општине Барајево, Гроцка, Лазаревац, Младеновац, Обреновац, Сопот и Сурчин добијају се у овим општинама.

На интернет страни Дирекције за грађевинско земљиште и изградњу Београда <http://www.beoland.com/gis.html> могуће је

погледати урбанистичке планове. Постављањем урбанистичких планова на Интернет страну Дирекције омогућен је лакши увид у урбанистичке и инфраструктурне садржаје у оквиру обухвата одређеног плана.

3.1.1. АКО ЈЕ ПОВРШИНА ЈАВНА

У случају да инвеститор жели да изгради зелену површину која је на јавном земљишту треба да се обрати граду или општини на чијој се територији површина налази. Све даље активности на припреми, пројектовању изградњи и редовном одржавању, реализују се у координацији са локалном самоуправом. Поред тога у Секретаријату за комуналне и стамбене послове града Београда потребно је проверити да ли се површина налази у систему редовног одржавања ЈКП "Зеленило Београд". Површине које су у систему редовног одржавања могуће је унапредити у сарадњи са Секретаријатом за комуналне и стамбене послове града Београда. Јавне површине које су изван система одржавања ЈКП "Зеленило Београд" могу се изградити и уредити у договору са власницима/корисницима (општина, град, физичка и правна лица).

У случају да инвеститор жели да изгради зелену површину која је на јавном земљишту треба да се обрати граду или општини на чијој се територији површина налази.

3.1.2. АКО ЈЕ ПОВРШИНА ПРИВАТНА

Ако је површина приватна могуће је изградити и уредити простор у договору са власницима/корисницима (физичко лице,

Ако је површина приватна могуће је изградити и уредити простор у договору са власницима/корисницима

скупштина станара, правно лице), а у складу са информацијом о локацији.

3.2. НАМЕНА ПОВРШИНЕ

Сазнање о намени површине добија се из Информације о локацији коју издаје Секретаријат за урбанизам и грађевинске послове.

Сазнање о намени површине добија се из Информације о локацији коју издаје Секретаријат за урбанизам и грађевинске послове. Захтев за Информације о локацији се подноси Секретаријату за урбанизам и грађевинске послове града Београда, Краљице Марије 1/VIII-X .Образац захтева за издавање информације о локацији може се преузети на <http://www.beograd.rs/download.php/documents/3.%20Informolokaciji2013.pdf>

4. ИЗРАДА ТЕХНИЧКЕ ДОКУМЕНТАЦИЈЕ — ПРОЈЕКТА

Пре извођења радова на изградњи и уређењу зелене површине, потребно је израдити техничку документацију - пројекат.

4.1. ЗАШТО ЈЕ ПОТРЕБНО ИЗРАДИТИ ПРОЈЕКАТ?

Израда пројекта је потребна из следећих разлога:

- ◇ његовом израдом долази се до квалитетнијег и функционалнијег решења, прецизирају се одговарајуће димензије и просторни односи, уз примену функционалних, техничких,

стилских и естетских принципа уређења простора,

- ◇ зато што се у пројекту јасно сагледавају потребне количине материјала, врсте радова и трошкови за извођење радова,
- ◇ пројектом се може добити целовито решење уређења простора, које осим зеленила може да садржи и решење нивелисања терена, стаза, платоа, игралишта, распореда мобилијара и опремања инфраструктуром (расвета, водовод, кишна канализација),
- ◇ за уређење јавних простора пројекат је законска обавеза,
- ◇ пројекат раде стручњаци пејзажне архитектуре обучавани за ову врсту послова током пет година студија,
- ◇ израдом пројекта је могуће дочарати како ће простор изгледати након уређења и вршити измене које ће довести до најбољег могућег решења,
- ◇ израдом пројекта добија се документ у ком се могу сагледати и потребе будућег одржавања.

4.2. НИВО РАЗРАДЕ ПРОЈЕКТА

Пре израде техничке документације - (пројекта) потребно је поднети идејно решење и опис радова Секретаријату за урбанизам и грађевинске послове ради добијања информација о нивоу потребне пројектне документације

(идејни или главни пројекат). Ниво пројекта (главни, идејни, инвестиционог одржавања) усаглашава се Законом о планирању и изградњи

4.3. УЛАЗНА ДОКУМЕНТАЦИЈА ЗА ПРОЈЕКАТ ЗЕЛЕНОГ ПРОСТОРА

Улазну документацију која је потребна за израду пројекта чине:

- ◇ копија плана са обележеном границом интервенције,
- ◇ власнички лист
- ◇ информација о локацији,
- ◇ услови надлежних институција који су предвиђени урбанистичким планом,
- ◇ подлоге (геодетски снимак терена копија плана инсталација и сл.),
- ◇ пројектни задатак.

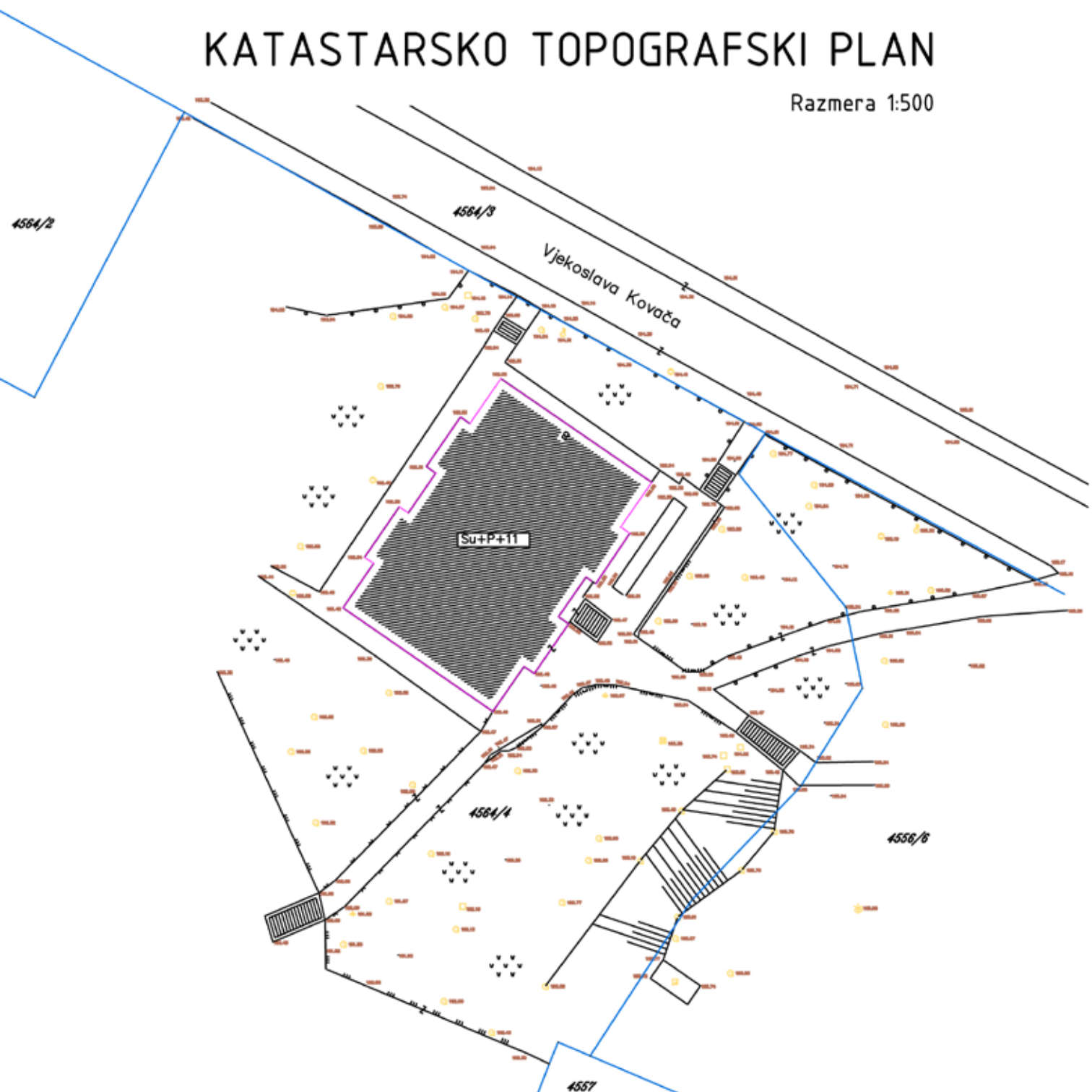
4.4. ДЕФИНИСАЊЕ ПРОЈЕКТНОГ ЗАДАТКА

Пројектни задатак је текст у коме се прецизирају циљеви пројекта, као и услови, задаци и др. елементи на основу којих пројектант треба да изради пројекат. Инвеститор, односно наручилац пројекта обавезан је да формулише пројектни задатак.

Пројектни задатак садржи следеће податке:

KATASTARSKO TOPOGRAFSKI PLAN

Razmera 1:500

- ◇ предмет пројекта (опис локације, тачне границе интервенције, катастарски бројеви парцела са површинама и сл.),
- ◇ циљ и сврху израде пројекта,
- ◇ опис постојећег стања (односно стања од којег се полази),
- ◇ на основу чега се ради пројекат (нпр: на основу Детаљног регулационог плана, катастарско-топографског плана, катастра подземних инсталација, претходних елабората, теренског снимања, услова надлежних институција и сл.),
- ◇ услове које треба испоштовати, а који произлазе из информације о локацији и услова других надлежних институција,
- ◇ опис будуће намене површина и потребних садржаја које треба предвидети пројектом,
- ◇ опис захтева наручиоца пројекта који могу да се односе на распоред садржаја, на обликовна, стилска и техничка решења у пројекту, на избор материјала, опреме и сл.

Пројектни задатак обавезно потписује и оверава наручилац пројекта.

Пројектни задатак обавезно потписује и оверава наручилац пројекта.

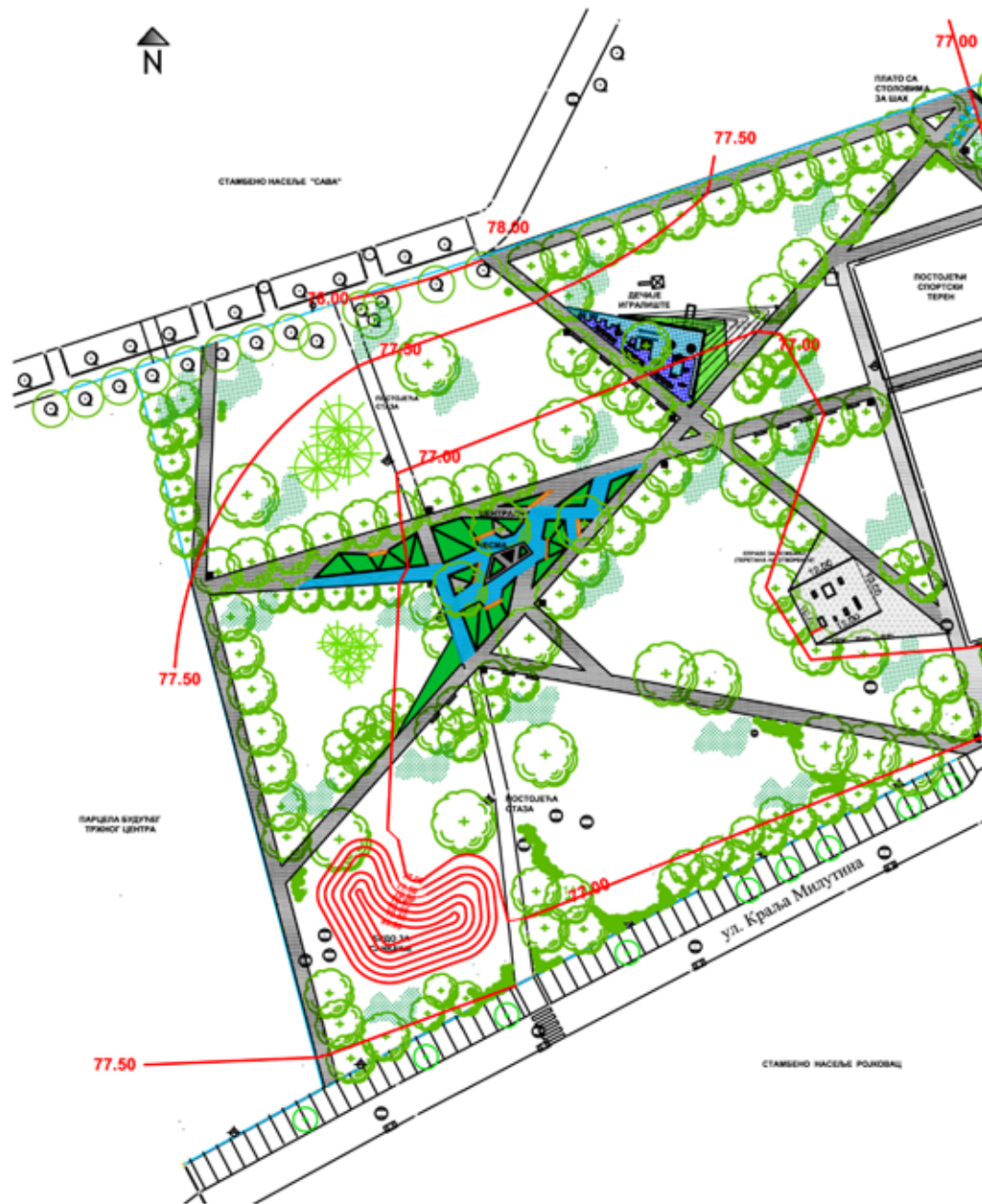
4.5. ПРОЈЕКТАНТ — КОМЕ СЕ ОБРАТИТИ ЗА ИЗРАДУ ПРОЈЕКТА?

Пројектант за израду овог типа пројекта мора да буде дипломирани инжењер пејзажне архитектуре.

Уколико се ради о јавном простору, онда пројекат мора бити израђен од стране правног

Пројектант за израду овог типа пројекта мора да буде дипломирани инжењер пејзажне архитектуре.

ПАРК ИЗМЕЂУ НАСЕЉА РОЈКОВАЦ И САВА У ОБР
R - 1:250

ЕНОВЦУ - КОМПОЗИЦИОНИ ПЛАН

ЛЕГЕНДА:

САДИМ МАТЕРИЈАЛ:

- ЧЕТИНАРСКО ДРВЕЊЕ - 18 ком.
- ЛИШТАРСКО ДРВЕЊЕ - 192 ком.
- ЖБУЉЕ - 667 ком.
- УКРАШЕ ТРАВЕ И ПЕРЕНЕ - 3280 ком.
- ПОСТОЈЕЊЕ ЗЕЛЕНИЛО
- ТРАВЊАК - 15.673 m²

ГРАЂЕВИНСКИ МАТЕРИЈАЛ:

- Штампани бетон - светло (нијанса беж) боје
- Штампани бетон - плави рељефин
- Рециклирана (тарпан) гума за дечија игралишта - тепет плаве боје
- Рециклирана (тарпан) гума за дечија игралишта - састло плаве боје
- Шлунак - застор за теретану на отвореном
- Облуци беле боје
- Слагани (бодени) кулије са белом облуктом
- Бетонска подлога за скејт терен

ОПРЕМА:

- Канте за смеће
- Купе
- Сенци - дрвене кулије
- Покривница са "сичмак" наддрезањем
- Чесна рађена по детаљу

 Граница парка

Лиценца 373 —
Одговорни пројектант за
пејзажноархитектонско
уређење слободних
простора.

лица које је регистровано за израду техничке документације, а лице које је одређено да буде одговорни пројектант мора поседовати и лиценцу Инжењерске коморе Србије. То је лиценца 373 - Одговорни пројектант за пејзажноархитектонско уређење слободних простора.

4.6. ОЧЕКИВАНИ САДРЖАЈ ПРОЈЕКТА

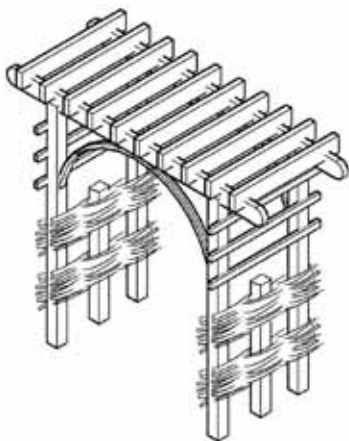
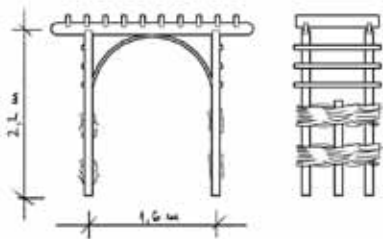
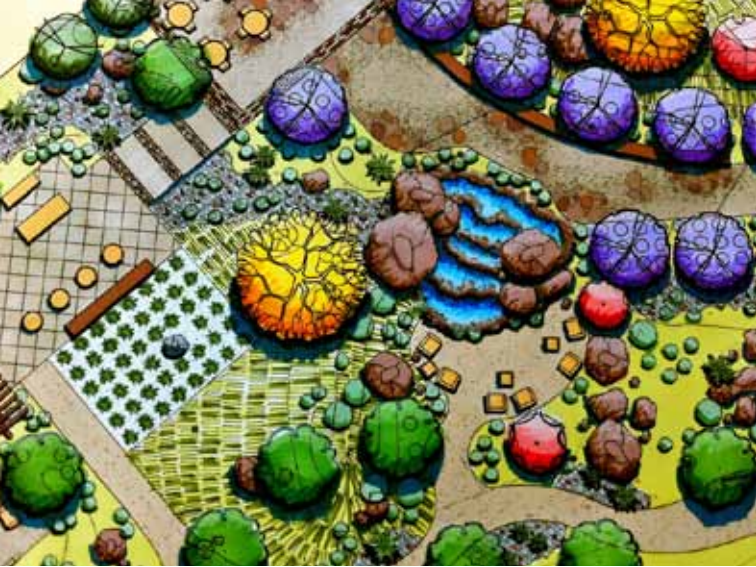
Главни пројекат за уређење зеленог простора садржи следеће целине:

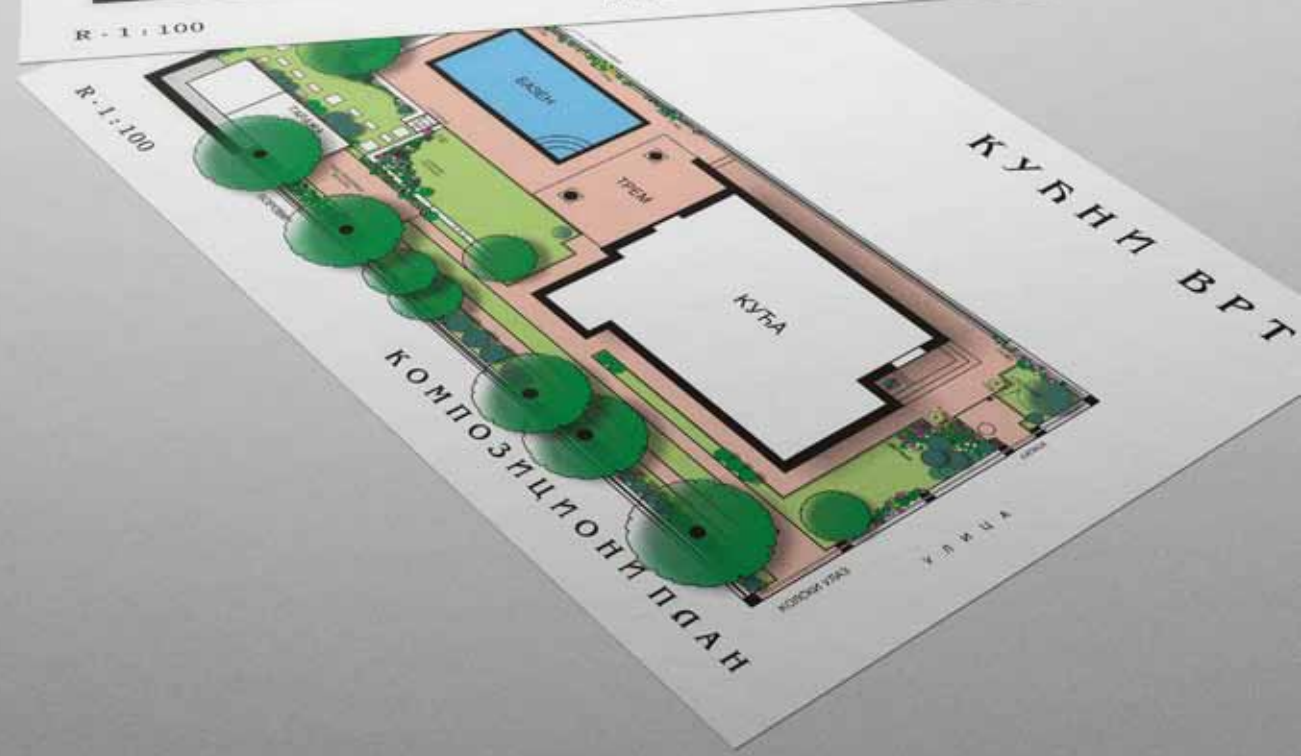
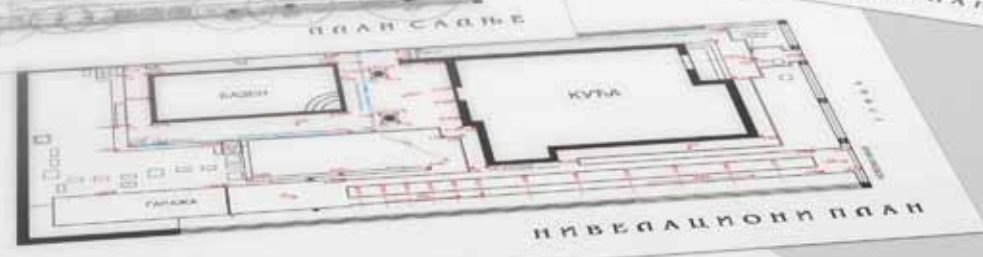
1. Општа документација (решења, потврде, локацијски услови, копије лиценци и сл. документе у складу са правилницима);
2. Пројектни задатак;
3. Подлоге;
4. Текстурални део (са описом решења и описом радова);
5. Обрачунски део (спецификација материјала, предмер радова и предрачун трошкова);
6. Графички део.

У графичком делу, пројекат садржи цртеже, чији број зависи од сложености пројекта. Обавезно мора садржати План садње у одговарајућој размери, а уколико се ради о комплекснијим површинама које захтевају обнову постојећег зеленила, затим грађевинске интервенције, земљане радове, поплочавање, инсталације и сл, онда графички део садржи и друге листове, као што су:

- ◇ Постојеће стање са планом санације;

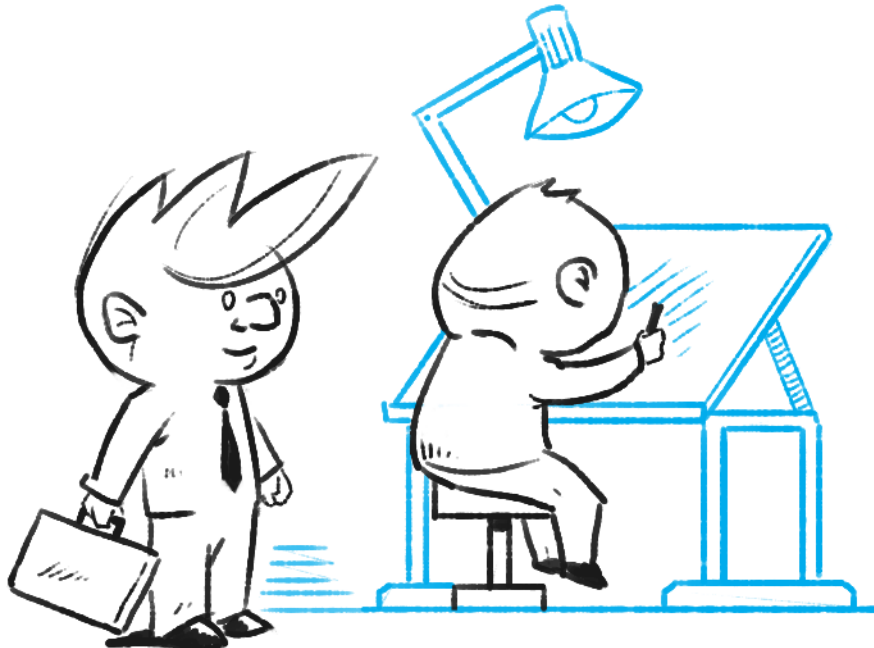

- ◇ Композициони план;
- ◇ Нивелационо-регулациони план;
- ◇ План материјализације;
- ◇ План садње
- ◇ План инсталација - Синхрон план ;
- ◇ План иригације (система заливања);
- ◇ Детаљи.

Цена и време за израду пројекта овог типа највише зависи од сложености задатка, односно од садржаја и броја детаља које треба предвидети у простору, као и од величине површине на којој се интервенише.

5. ПРИМЕНА СТАНДАРДА

5.1. ШТА ЈЕ СТАНДАРД?

Стандард је документ, утврђен консензусом и одобрен од признатог тела, којим се утврђују, за општу и виšekратну употребу, правила, смернице или карактеристике за активности или њихове резултате, ради постизања оптималног нивоа уређености у датом контексту.

5.2. КОЈИ СТАНДАРДИ СЕ ОДНОСЕ И МОГУ СЕ ПРИМЕЊИВАТИ У ОБЛАСТИ ПЕЈЗАЖНОГ УРЕЂЕЊА?

Поред општих стандарда везаних за област

грађевинарства, у пејзажно-архитектонском уређењу примењују се и специфични стандарди који су израђени и усвојени од стране Удружења пејзажних архитеката Србије и Института за стандардизацију Србије.

Стандарди УПАС

Стандарди утврђују јединствене захтеве у вези са уређењем и озелењавањем у области пејзажне архитектуре кроз системе управљања и примене мера, проистеклих из постојећих стандарда земаља ЕУ, нормативних аката и најбоље светске праксе, путем остваривања следећих циљева:

- ◇ заштита предела и природних ресурса,
- ◇ заштита животне средине,
- ◇ очување културне баштине и пејзажних вредности простора,
- ◇ планирање и уређивање предела, рекреативних подручја, урбаних и отворених простора,
- ◇ унапређење делатности пејзажног инжењеринга и менаџмента,
- ◇ афирмација савремених практичних и теоријских достигнућа струке итд.

Врсте стандарда у пејзажној архитектури

1. SU-01.00.03: Уређење и озелењавање у области пејзажне архитектуре;
2. SU-01.00.04: Кровни вртови и вртови тераса;

Стандарди ИСС којима се дефинишу општи — функционални захтеви на просторима за игру деце и спортским теренима и захтеви за безбедност корисника:

Поред општих стандарда везаних за област грађевинарства, у пејзажно-архитектонском уређењу примењују се и специфични стандарди који су израђени и усвојени од стране Удружења пејзажних архитеката Србије и Института за стандардизацију Србије.

3. SRPS EN 1176: 2013, Део 1 до 11 — Опрема и потребна површина за дечја игралишта;
4. SRPS EN 1177: 2013 — Површине игралишта које ублажавају удар;
5. SRPS EN 1270: 2009 — Опрема за игралишта — Опрема за кошарку;
6. SRPS EN 1271: 2009 — Опрема за игралишта — Опрема за одбојку;
7. SRPS EN 748: 2009 — Опрема за игралишта — Голови за фудбал;
8. SRPS EN 749: 2009 — Опрема за игралишта — Голови за рукомет;
9. SRPS EN 1510: 2009 — Опрема за игралишта — Опрема за тенис;
10. SRPS EN 15312:2012 — Опрема за више спортова за коју је слободан приступ

Детаљније информације о Стандардима у пејзажној архитектури налазе се на сајту Удружења пејзажних архитеката Србије (www.ura.org.rs) и Института за стандардизацију Србије (<http://www.iss.rs/>).

6. СТРУКТУРА ПОТЕНЦИЈАЛНИХ ТРОШКОВА

Поред наведене активности, долази се до тачне процене очекиваних трошкова, који обухватају:

- ◇ Трошкове прикупљања информација о локацији (власништво, намена и слично);
- ◇ Трошкове израде пројекта;
- ◇ Трошкове изградње или уређења зелене површине ;
- ◇ Трошкове надзора;
- ◇ Трошкове годишњег одржавања.

Наведени трошкови такође зависе од величине површине, комплексности извођења радова, предвиђених материјала и опреме.

7. ПРОЦЕС ИЗГРАДЊЕ

Након израде пројекта формира се конкурсна документација и спроводи се процедура објаве позива за прикупљање понуда — тендер. Са најповољнијим понуђачем, који је претходно испунио све услове које је инвеститор дефинисао, склапа се уговор о извођењу радова. Поред стандардних услова, који се односе на пословни, технички и кадровски капацитет понуђача потребно је да понуђач обавезно има запосленог или радно ангажованог дипломираног инжењера пејзажне архитектуре, који поседује лиценцу Инжењерске коморе Србије 474 - Одговорни извођач радова на пејзажном уређењу слободних простора.

Уговор мора да садржи врсту и вредност радова, рок почетка и завршетка радова, начин плаћања, одговорност инвеститора и извођача за

Са најповољнијим понуђачем, који је претходно испунио све услове које је инвеститор дефинисао, склапа се уговор о извођењу радова.

Лиценца Инжењерске коморе Србије 474 — Одговорни извођач радова на пејзажном уређењу слободних простора.

прекорачење рокова и квалитет радова, одредбе о надзору, начин обрачуна накнадних и вишкова радова као и регулисање спорова.

За одговорног надзорног органа инвеститор одређује лице које поседује лиценцу Инжењерске коморе Србије 474 или 373.

Приватни инвеститор није у обавези да спроводи процедуру тендера.

За одговорног надзорног органа инвеститор одређује лице које поседује лиценцу Инжењерске коморе Србије 474 или 373.

7.1. ПРИЈАВА РАДОВА

Изабрани извођач радова подноси пријаву почетка радова Секретаријату за урбанизам и грађевинске послове града Београда, Краљице Марије 1/VIII-X или надлежном органу градске општине. Пријава почетка радова садржи тачан назив локације, одобрење за изградњу, назив инвеститора, назив извођача, решење за одговорног извођача радова, време почетка радова и рок завршетка радова.

7.2. ОБЕЛЕЖАВАЊЕ И ОБЕЗБЕЂИВАЊЕ ЛОКАЦИЈЕ

Инвеститор је дужан да огради градилиште привременом оградом и да на видно место постави таблу која садржи све податке као и у пријави радова.

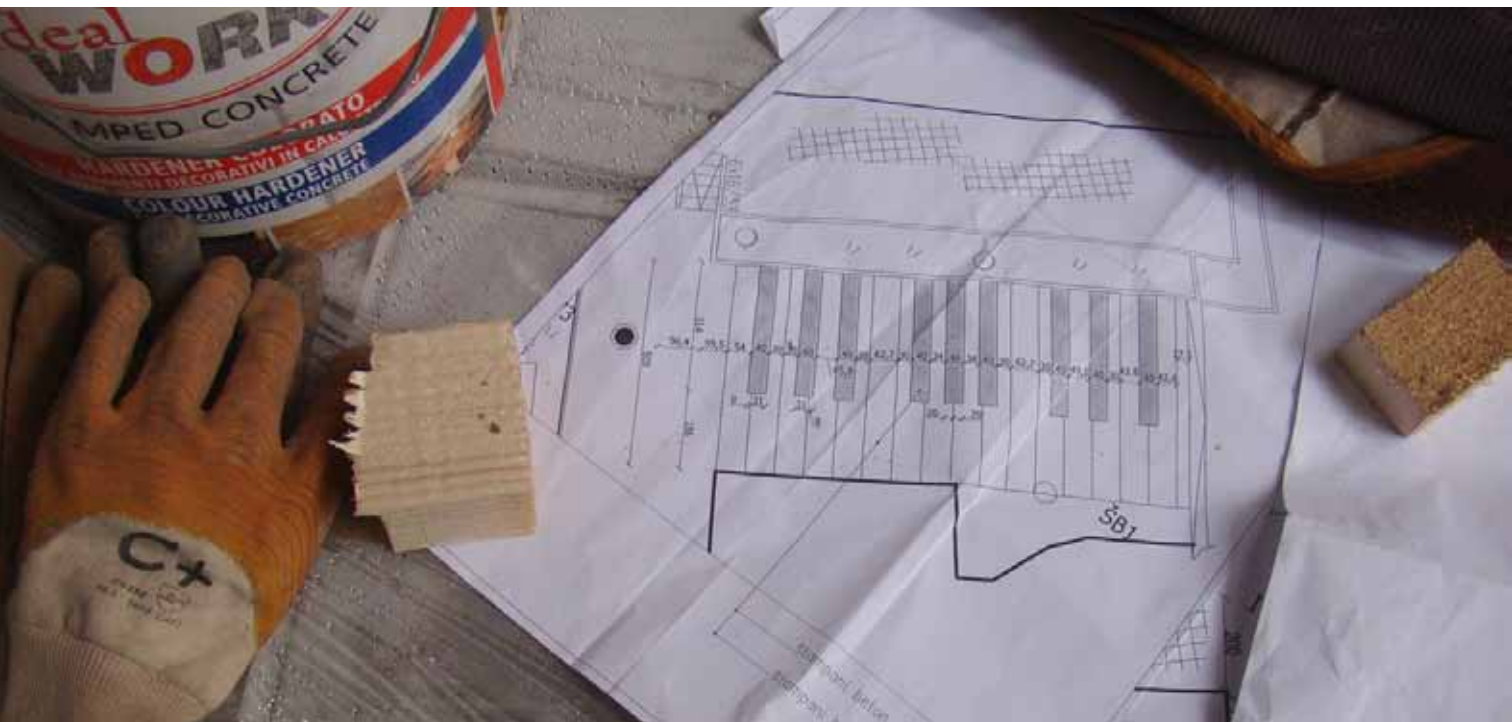
Извођење радова на изградњи зелене површине чини низ техничко-технолошких и организационих активности, које се у свему врше према важећој пројектној документацији и уговору о извођењу радова, а којима се доследно и у целисти реализују пројектом дефинисана решења.

7.3. ИЗГРАДЊА ЗЕЛЕНЕ ПОВРШИНЕ

Извођење радова на изградњи зелене површине чини низ техничко-технолошких и организационих активности, које се у свему врше према важећој пројектној документацији и уговору о извођењу радова, а којима се доследно и у целисти реализују пројектом дефинисана решења.

7.4. НАДЗОР НАД ИЗВОЂЕЊЕМ РАДОВА

Инвеститор је дужан да ангажује одговорно лице за спровођење стручног надзора, које

поседује лиценцу Инжењерске коморе Србије 474 или 373 које ће се старати о доследном спровођењу уговорених обавеза на основу важеће понуде, пројектне документације и Правилника о спровођењу стручног надзора.

Инвеститор је дужан да ангажује одговорно лице за спровођење стручног надзора, које поседује лиценцу Инжењерске коморе Србије 474 или 373.

7.5. ПРИМОПРЕДАЈА УРЕЂЕНЕ ЗЕЛЕНЕ ПОВРШИНЕ

Инвеститор радова на уређењу и изградњи зелене површине — објекта, подноси захтев Секретаријату за комуналне и стамбене послове за примопредају изведених радова на редовно одржавање крајњем кориснику ЈКП „Зеленило Београд“. Услови су:

Инвеститор радова на уређењу и изградњи зелене површине — објекта, подноси захтев Секретаријату за комуналне и стамбене послове за примопредају изведених радова на редовно одржавање крајњем кориснику ЈКП „Зеленило Београд“.

- ◇ да је власништво предметног простора решено у корист Града, тј. да је у Катастру непокретности уписан Град као власник односно корисник простора;
- ◇ да су радови изведени у свему према овереној техничкој документацији и
- ◇ да је након уређења - изградње објекта прибављена употребна дозвола, ако та обавеза произилази из дозволе на основу које се изводе радови, а коју издаје Секретаријат за урбанизам и грађевинске послове.

Да би се покренуо поступак за примопредају преко наведеног Секретаријата у захтеву за примопредају, инвеститор је у обавези да наведе своје представнике за чланове Комисије за примопредају.

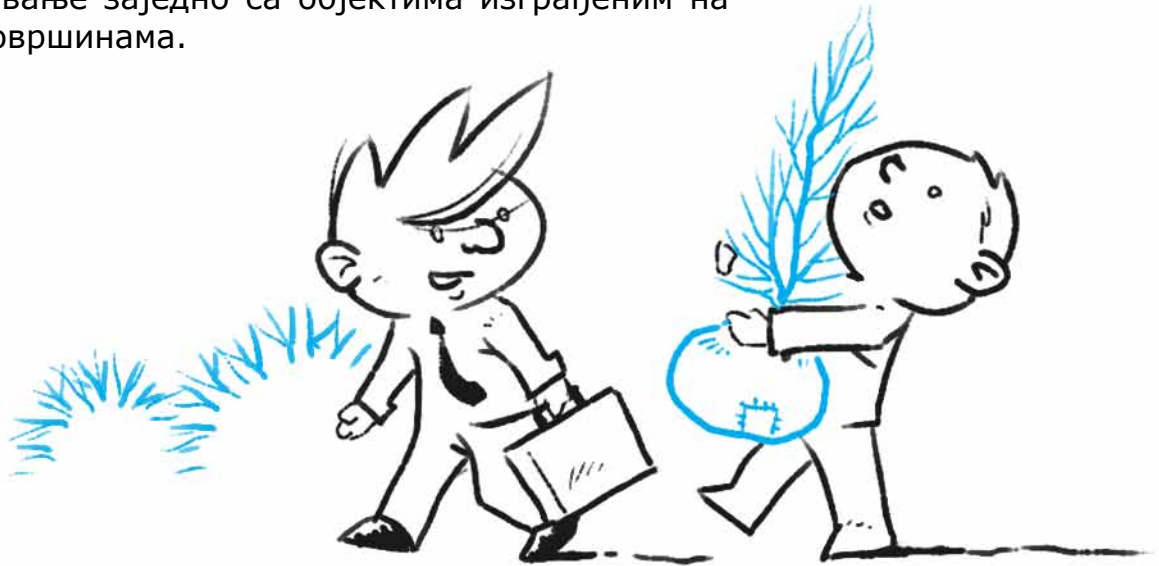
Након тога предметни Секретаријат доноси у складу са важећим прописа решење о формирању Комисије за примопредају на редовном одржавање изведених радова крајњем кориснику.

Комисија о свом раду сачињава записник у којем се наводи правна и техничка документација која се преузима, као и сви остали потребни релевантни подаци за преузети објекат. Записник потписују сви чланови Комисије

Зелене површине које нису укњижене на Град, а које су уређене — изграђене у договору са власницима/корисницима простора (општина, град, физичка и правна лица) у обавези су да одржавају правна или физичка лица која непосредно користе те површине или којима су

те површине поверене на управљање, уређење и одржавање заједно са објектима изграђеним на тим површинама.

8. ПРОЦЕС ОДРЖАВАЊА

Да би зелена површина, након изградње, остала уређена неопходно је обезбедити њено редовно одржавање.

Да би зелена површина, након изградње, остала уређена неопходно је обезбедити њено редовно одржавање. У зависности од власништва, можемо дефинисати два основна система одржавања. Уколико се новоизграђена зелена површина налази на градском земљишту, она примопредајом постаје део програма редовног одржавања градског комуналног предузећа.

Уколико је поменута површина у приватном власништву бригу о њеном даљем одржавању преузима власник, који у складу са пројектном документацијом треба да ангажује правно лице, које има стално запосленог или радно ангажованог пејзажног архитекту. На основу постојеће пројектне документације власник, односно инвеститор може покренути поступак избора извођача за редовно годишње одржавање

У случају да инвеститор нема довољно капацитета да процени и дефинише врсту и динамику радова за редовно годишње одржавање, може се обратити Удружењу пејзажних архитеката Србије, које ће му, као струковно удружење, пружити стручну помоћ и сву неопходну логистику.

Редовно одржавање је неопходно да би једна зелена површина остала функционална и уређена. Уколико се на адекватан начин не организује њено одржавање, веома брзо ће изгубити функционалне и естетске вредности и претворити се у своју супротност.

зелене површине.

У случају да инвеститор нема довољно капацитета да процени и дефинише врсту и динамику радова за редовно годишње одржавање, може се обратити Удружењу пејзажних архитеката Србије, које ће му, као струковно удружење, пружити стручну помоћ и сву неопходну логистику.

Неке од активности које је неопходно предвидети у процесу редовног одржавања су:

- ◇ кошење,
- ◇ грабуљање,
- ◇ заливање садница,
- ◇ резивање шибља и грана,
- ◇ окопавање шибља, дрвећа и цвећа,
- ◇ одржавање чистоће на озелењеној површини,
- ◇ заштита од штетних инсеката и биљних болести,
- ◇ заштита од снеголома и чишћење снега са прилазних стаза које воде до објекта у оквиру уређене површине.

Са изабраним извођачем се склапа уговор о редовном годишњем одржавању, који обавезно садржи прецизну спецификацију и динамику радова. Редовно одржавање је неопходно да би једна зелена површина остала функционална и уређена. Уколико се на адекватан начин не организује њено одржавање, веома брзо ће изгубити функционалне и естетске вредности и претворити се у своју супротност.

9. ЧЕК ЛИСТА ПРИЛИКОМ ПЛАНИРАЊА ИЗГРАДЊЕ ИЛИ УРЕЂЕЊА ЗЕЛЕНЕ ПОВРШИНЕ

- ✓ Проверена имовина;
- ✓ Проверена намена;
- ✓ Проверено ко је до сада одржавао површину;
- ✓ Прикупљени подаци о парцели (информација о локацији);
- ✓ Проверено да је идеја, у складу са стандардима;
- ✓ Предвиђена израда пројектне документације;
- ✓ Предвиђен надзор;
- ✓ Предвиђено одржавање.

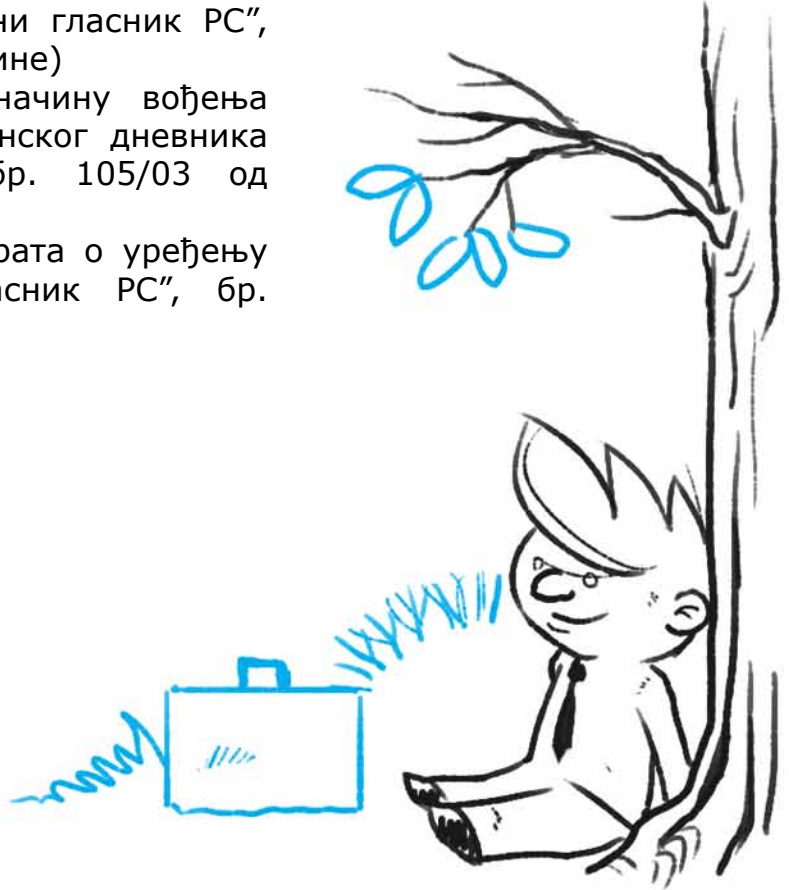

10. РЕФЕРЕНЦЕ

- ◇ Закон о планирању и изградњи (‘‘Службени гласник РС ’’, бр.72/09, бр. 81/09 - исправке, 64/10 и 24/11 - измене и допуне)
- ◇ Закон о заштити животне средине (‘‘Службени гласник РС ’’, бр.135/04; 36/09 и 72/09)
- ◇ Закон о комуналним делатностима („Сл. гласник РС“, бр.88/2011;
- ◇ Закон о заштити природе (‘‘Службени гласник РС ’’, бр.36/09)
- ◇ Закон о културним добрима (‘‘Службени гласник РС ’’, бр.71/94)
- ◇ Закон о шумама (‘‘Службени гласник РС ’’, бр. 30/10)
- ◇ Закон о безбедности и здрављу на раду (‘‘Службени гласник РС ’’, бр.101/05)
- ◇ Правилник о садржини информације о локацији

и садржини локацијске дозволе ("Службени гласник РС", бр.3/2010-47)

- ◇ Правилник о условима за планирање и пројектовање објеката у вези са несметаним кретањем деце, старих, хендикепираних и инвалидних лица ("Службени гласник РС", бр. 18/97)
- ◇ Правилник о садржини и начину вођења стручног надзора ("Службени гласник РС", бр.7/2010)
- ◇ Правилник о садржини и начину вршења техничког прегледа објекта и издавању употребне дозволе ("Службени гласник РС", бр. 93/2011 од 9.12.2011. године)
- ◇ Правилник о садржини и начину вођења књиге инспекције и грађевинског дневника ("Службени гласник РС", бр. 105/03 од 28.10.2003)
- ◇ Правилник о садржају елабората о уређењу градилишта ("Службени гласник РС", бр. 121/12 од 24. децембра 2012)

Д.О.О. за пејзажну архитектуру
Данка Поповића 11, 11210 Београд
телефон: +381 (0)11 2710709,
моб: +381 (0)63 227432
Пројектовање, изградња и одржавање
објеката пејзажне архитектуре. Теничка
контрола пројектне документације. Стручни
надзор над извођењем радова.

 naturalist
RADIONICA ZA ZELENO I PLAVO

Петра Коњовића 12-ж, Београд
Телефони: +381 (0)11 7514898
+381 (0)11 7514899
www.naturalist.rs
Вртови, фонтане, системи за заливање,
пројектовање, изградња, продаја опреме.

Димитрија Туцовића 7а,
26000 Панчево
Телефони:
+381 (0)13 347147,
+381 (0)13 342145
www.jkpzelenilo.co.rs

Јавно комунално предузеће „Зеленило“
Панчево обавља:

- Одржавање јавних зелених површина;
- Производњу садног и репро-материјала;
- Продају садног материјала;
- Декорацију ентеријера и екстеријера;
- Пројектовање и изградњу зелених површина;
- Погребне услуге – сахрањивања;
- Продају погребне опреме;
- Одржавање гробаља;
- Организацију рада и услуга на пијацама.

Телефон: +381 (0)65 3334414
Тел. продаје: +381 (0)63 7727557
bojanavlacic@yahoo.com www.passiflora.rs
Passiflora доо се бави:

- уређењем простора, израдом пројеката
и идејних решења, као и њиховом
реализацијом,
- одржавањем зелених површина свих намена,
- биодекорацијом ентеријера,
- продајом садног материјала из домаће
производње и увоза

Увоз и продаја гума за тешку и лаку индустрију, камионских и пољопривредних гума, као и комплетног програма унутрашњих гума и појасева.

Рајковаћка 17, Ваљево
micelinidoo@gmail.com
+381 (0)14 3520919

- Шумарство, водопривреда, уређење и одржавање зелених повшина;
  - Извођење радова на коришћењу и гајењу шума;
  - Извођење антиерозионих радова (грађевинских и биолошких);
  - Радови на водопривредним објектима;
- Одбрана од поплава.

Јурија Гагарина 186, Нови Београд
www.terra-pak.com
www.skateland.rs

ОПРЕМА ЗА ДЕЧИЈА ИГРАЛИШТА – продаја,
уграђња, одржавање

Милентија Поповића 5в, Београд
www.floris.rs
+381 (0)63 247057
Floris д.о.о. Београд се бави пројектовањем, извођењем и одржавањем зелених површина, уређењем ентеријера биљним материјалом као и израдом цветних аранжмана, букета и биодекорација за све прилике.

